

ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Της **ΤΙΤΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΙΑ**

Όλα στη ζωή μας είναι προσωρινά

ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΟΛΛΙΑΚΟΥ
Το πρόσωπο του ουρανού
 εκδ. Πατάκη

Είναι ίσως ένα από τα δώρα της κρίσης τα ωραία κείμενα. Και η Δήμητρα Κολλιάκου, που από το «Μαγείο» ήδη (2001) υποσχόταν πολλά, μας χαρίζει σήμερα ένα μυθιστόρημα του 21ου αιώνα και της κρίσης, ευρωπαϊκό, οικουμενικό και αυτονόητα ελληνικό, που μιλάει για το παρόν αφήνοντας ανοιχτά όλα τα ερωτήματα για τη φύση του ανθρώπου, τον εγκόσμιο χρόνο του και τη σχέση του με τους άλλους γενικά και με τους πιο δικούς του ανθρώπους ειδικότερα.

Η Ελληνίδα Νεφέλη, με το συννεφένιο όνομα που μόνο με τα σύννεφα δεν ασχολείται και ας είναι μες στο σπίτι αυτή το «σύννεφο με τα παντελόνια», ζει στο συννεφιασμένο Νιούκαστλ, μαζί με τον άντρα της Σαμ και τον δεκάχρονο γιο τους Νικόλας, διδάσκοντας Νέα Ελληνικά, ως επί το πλείστον σε επίδοξες ηλικιωμένες τουρίστριες. Ο Σαμ έχει μόλις απολυθεί από το πανεπιστήμιο, πηγαίνει να δουλέψει στη Βαρκελώνη, ενώ εκείνη με το παιδί μετακομίζουν και μένουν πίσω. Η ζωή της Νεφέλης με τις νεφελώδεις ερμηνείες και αποτιμήσεις, ένα κλειδαμπάρωμα: τρέμοντας διαρκώς μήπως μοιάσει στη μητέρα της, δεν επικοινωνεί με κανέναν, ούτε με τον ίδιο της τον εαυτό ούτε καν με τον γιο της, που βρίσκει καταφύγιο στον Χάρι Πότερ και την καινούργια ηλικιωμένη γειτόνισσά τους, τη Μάριον, η οποία ασχολείται με τα σύννεφα και τα φωτογραφίζει και ο πατέρας της πολέμησε κάποτε στην Κρήτη. Ο Σαμ πάλι ζει στην πραγματικότητα

μισή ώρα μακριά τους, σε μια τρύπα, δουλεύοντας ως παρτ τάιμ ταχυδρόμος και γράφοντας μια αλληγορική αφήγηση με πρωταγωνιστές τον Χάρι και τον Ρον!

Μια Αγγλία όπου τα πανεπιστήμια γίνονται εταιρείες και το κράτος κάνει «οικονομία δυνάμεων», «ψαλιδίζοντας» όσους περισεύουν, όπως έκανε πάντα, ακόμη και στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ένας μεταθαλασσιολογός που επιμένει στην άρνηση της κοινωνίας, η οποία επιτρέπει και την έργω κατάλυσή της, όχι μόνο πια στην Αγγλία αλλά και ολόκληρη την Ευρώπη, όπου πλανάται σαν Στούκας η γερμανική απειλή. Μια Ελλάδα που οι κάτοικοί της ήξεραν ανέκαθεν ότι μόνο η ευχή «να περνάς καλά» έχει νόημα, γιατί στον τόπο όπου ζουν «όλα τ' άλλα είναι αδύνατοι στόχοι, ανέφικτα όνειρα, σπατάλη ενέργειας για προσπάθειες χαμένες από χέρι». Η συνάντηση του Νότου και της Δύσης σε έναν γάμο και στο πρόσωπο ενός παιδιού. Το εκδοτικό σύστημα, η δημιουργική γραφή, η ακαδημαϊκή κριτική και η σύγχρονη δημιουργία μέσα από τη συγγραφή ενός ρευστού έργου. Η τέχνη ως αναπαράσταση και αντι-αναπαράσταση, ως νέος κόσμος όπου τα γεγονότα συναντούν τα κείμενα και τις εικόνες, και η πρόσληψη του κόσμου καθαυτών επιβεβαιώνεται ως εξόχως υποκειμενική: το

πάτογουορκ στο σπίτι της Μάριον και η ερμηνεία του, κινούμενη άμμος των αισθήσεων και των αισθημάτων.

Πολλαπλά αδιέξοδα, ενσάρκωμένα σε μια Ελληνίδα που φοβάται να χαρεί σε έναν Αγγλο καθηγητή της Θεωρίας της Λογοτεχνίας, με διδακτορικό στη συγγραφέα που υποδύθηκε η μητέρα του στην αυτοκτονία της, τη Βιρτζίνια Γουλφ· σε ένα παιδί που

καταλαβαίνει πολύ περισσότερο απ' όσα λέει και θέλει ό,τι όλα τα παιδιά και ό,τι πιο δύσκολο, ένα ευτυχισμένο σπιτικό. Περιπλοκή αφηγηματική δομή, στην οποία το ένα κείμενο ξεπηδά μέσα από το άλλο: μέσα από την τριτοπρόσωπη αφήγηση το κείμενο του Σαμ, που το κλέβει ο γιος του Νικόλας, πριν κλέψει το στρατιωτικό ημερολόγιο του πατέρα της Μάριον και το στείλει ως κείμενο του πατέρα του σε ατζέντη και η καλή γειτόνισσα αποδεχτεί να ενσωματωθεί εντέλει αυτό στο μελλοντολογικό-ηθικό θρίλερ του Σαμ με το αβέβαιο τέ-

λος. Τα κείμενα καθρεφτίζονται σε γεγονότα, πρόσωπα και άλλα κείμενα και τα καθρεφτίζουν. Ενώ τα αιώνια σύννεφα, θύσανοι, σωρείτες και μελανίες, μας «υπενθυμίζουν πώς όλα στη ζωή μας είναι προσωρινά». Ή, αλλιώς, «Ξέμεινα / με τον ουρανό και το λόγο» (Γιάννης Στίγκας). Η Κολλιάκου αποδεικνύει ότι αρκούν και με το παραπάνω.

